

**Programma van de SP voor de
gemeenteraadsverkiezingen in Groningen
van 7 maart 2006**

7
M
A
R
T

E
E
N

B
E
T
E
R

G
R
O
N
I
N
G
E
N

SP-afdeling Groningen
Nieuwe Boteringestraat 74
9712 PP Groningen
T: (050) 3119050 / 3110474
E: [groningen@sp.nl](mailto: groningen@sp.nl)
I: www.groningen.sp.nl

Inhoud

Voorwoord	3
Speerpunten	4
1. Wonen	5
2. Ruimtelijke ordening	6
3. Sociale zaken en werk	8
4. Wie heeft wat te vertellen?	10
5. Allemaal samen	11
6. Onderwijs	12
7. Zorg	13
8. Welzijn	14
9. Cultuur	15
10. Sport	16
11. Milieu, natuur en dieren	17
12. Economie	18
13. Verkeer en vervoer	19
14. Veiligheid	20
15. Over de grens	21
16. Geld en organisatie	22
Onze kandidaten	23

Op naar een beter Groningen

Het is best goed wonen in Groningen. Met alle voordelen van een grote stad, maar zonder veel van de problemen die andere grote steden kenmerken. En verder met de beste binnenstad, met een economie die het de afgelopen jaren beter doet dan het Nederlandse gemiddelde en met nog rust en ruimte in de directe omgeving.

Het is best goed leven in Groningen, maar het kan nog *bé*ter. En daarover gaat dit programma, waarin we onze ideeën voor de komende vier jaar uiteen zetten. De rode draad erin is, dat we meer tegenwicht willen bieden aan de kille *ieder voor zich*-samenleving die zich aan het ontwikkelen is. Groningen is een stad met een rijke rode traditie. Waarden als solidariteit moeten zeker *hier* hoog gehouden worden.

Natuurlijk moeten mensen op hun verantwoordelijkheden aangesproken worden, maar dat mag niet doorslaan in een *eigen schuld dikke bult*-houding tegenover werklozen, gehandicapten, woningzoekenden, ouderen zonder pensioen, enzovoorts. Dat gebeurt nu echter *wél*, ook in Groningen.

De komende vier jaar willen we op sociaal gebied een forse stap vooruit zetten, en de buurten en wijken in allerlei opzichten versterken. Daaraan kunnen we natuurlijk de grootste bijdrage leveren als we na de verkiezingen deel gaan uitmaken van het college van B en W. Wij zijn daar klaar voor. We hebben de mensen en de ideeën, en de wil om er wat van te maken. Maar we zijn niet naïef, en we beseffen dat we voor die grote sociale stap een zo links mogelijk college moeten hebben. Wij gaan dus niet aanschuiven bij het huidige college, en we doen ook niet aan *stuivertje wisselen*, waarbij wij de plaats van GroenLinks innemen. We geven vooraf duidelijkheid: onze sterke voorkeur gaat uit naar een PvdA – GroenLinks – SP-college, en we gaan *ní*t in een college met de VVD of in een college zonder GroenLinks.

Op 7 maart bent u aan het woord. U maakt dan de balans op van de afgelopen vier jaar Gronings bestuur, en u kiest de route voor de komende vier jaar. Onze wegwijzer geeft de richting aan naar Solidariteit, Betrokkenheid en SAMENleven. Ik hoop dat u een heel eind met ons meeloopt.

Rosita van Gijlswijk
Lijsttrekker SP

SPeerpunten

De SP wil de komende jaren veel andere accenten leggen in Groningen, en op tenminste drie terreinen zorgen voor een duidelijke omslag.

Wonen

Sloop van betaalbare huurwoningen wordt aan banden gelegd, een groter deel van de nieuwbouw wordt gerealiseerd in de sociale sector, het ontstaan van inkomenswijken wordt voorkomen, de woonruimteverdeling wordt aangepast, er komen harde afspraken met de corporaties over goed onderhoud en betere isolatie van de woningen, en huurdersorganisaties krijgen meer ondersteuning.

Solidariteit

De kortingen op het pakket van de bijzondere bijstand en de gehandicaptenvoorzieningen worden teruggedraaid, er worden meer gesubsidieerde banen behouden, de capaciteit van de schuld-hulpverlening wordt uitgebreid en iedereen die bijstand aanvraagt krijgt minimaal een baan voor half jaar tegen het minimumloon aangeboden.

Zeggenschap

Mensen krijgen fors meer te zeggen over hun woonomgeving. Bewonersorganisaties worden geholpen zichzelf te versterken en er komt een fors budget voor mensen die in hun buurt een evenement willen organiseren. Het gemeentebestuur bevordert het *Stadjersschap* (de betrokkenheid van mensen bij elkaar en bij hun buurt) en de *Stadjersmacht* (de zeggenschap van de mensen over allerlei zaken in hun eigen woonomgeving).

1 Wonen

Een fatsoenlijk en betaalbaar huis voor iedereen, dat is toch niet te veel gevraagd?! Blijkbaar wel. Want zelfs dit grondrecht komt steeds meer in het gedrang. De sociale volkshuisvesting is speelbal geworden van sloopdrift, marktwerking en bezuinigingen. Het gevolg is dat de wachttijden de pan uitrijzen en er onvoldoende aandacht is voor onderhoud en renovatie.

► *Onze richting: weg met de woningnood, meer bemoeienis van de gemeente met de woningcorporaties en versterking van de huurdersinvloed.*

1.1 De druk op de voorraad betaalbare huur-woningen is de afgelopen jaren sterk toegenomen in Groningen. In het nieuwe Lokaal Akkoord dat de gemeente in 2006 sluit met de woningstichtingen moeten maatregelen opgenomen worden die leiden tot een forse afname van de woningnood:

- Sloop van betaalbare en kwalitatief goede woningen moet zo snel mogelijk aan banden worden gelegd.
- Nieuwbouw moet voor een aanzienlijk groter deel gaan bestaan uit sociale huurwoningen.

1.2 Woningstichtingen ontwikkelen zich meer en meer tot instellingen die volledig marktgericht (moeten) werken. In schril contrast daarmee staat de ontwikkeling dat de gemeente ze steeds meer maatschappelijke taken laat uitvoeren, bijvoorbeeld bij de wijkvernieuwing. Dat moet anders. De gemeente moet terughoudend zijn bij het overdragen van taken aan de woningstichtingen.

1.3 Het woningbouwprogramma voor de nieuwe Groningse wijk Meerstad moet aangepast worden. In Meerstad zijn ruim 10.000 huizen gepland – de wijk moet tot 2025 vrijwel de volledige vraag naar wonen in de ‘uitleggebieden’ opvangen. Toch is besloten dat er maar duizend betaalbare huurwoningen komen, tien procent van het totaal. Dat is veel te weinig gezien de grote vraag naar betaalbare woningen, en dat leidt tot een ongewenst eenzijdige wijk. In de eerste fase van Meerstad (tot 2010) moet minimaal dertig procent in de sociale huursector gebouwd worden. Op basis van de situatie op dat moment moet vervolgens een nieuwe verdeling gemaakt worden. Ook moet bij de ontwikkeling van Meerstad verspilling van de open ruimte worden tegengegaan.

1.4 Voorzien in voldoende woonruimte voor studenten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, corporaties en onderwijsinstellingen. De gemeente moet beide partners wijzen op hun verantwoordelijkheden. Controle op de naleving van bouw en brandveiligheids voorschriften voor kamerverhuurbedrijven krijgt hoge prioriteit. Om het draagvlak voor studentenhuisvesting in de wijken te versterken wordt er opgetreden bij overlastsituaties en tegen illegale kamerverhuur praktijken.

1.5 Het huidige woonruimteverdeelsysteem moet snel bijgesteld worden, zodat de positie van starters op de woningmarkt verbetert, en mensen met een laag inkomen weer voorrang krijgen bij de toewijzing van een sociale huurwoning.

1.6 Buurten of straten moeten vaker uitgezonderd worden van de automatische woningtoewijzing via de computer. Concentratie van ‘problematische’ bewoners moet voorkomen worden. De bewoners moeten hierbij betrokken worden.

1.7 Gemengde wijken zijn te verkiezen boven wijken met een eenzijdige bevolkingssamenstelling. Daarom moeten er afspraken gemaakt worden met de woningcorporaties over het tegengaan van inkomenswijken. Onder andere moet voorkomen worden dat de sociale huurwoningen in populaire wijken door grote huurverhogingen buiten bereik van de doelgroep voor de volkshuisvesting raken.

1.8 Om te voldoen aan de groeiende vraag naar passende en betaalbare huisvesting voor ouderen, moeten er niet alleen meer nieuwbouw-appartementen komen, maar is ook grootschalige liftaanbouw bij portiekflats nodig. De gemeente moet hierover afspraken maken met de woningcorporaties en eventueel subsidie verstrekken om aanbouw van liften mogelijk te maken.

1.9 De gemeente gaat een goed leegstandbeleid ontwikkelen – er is meer mogelijk met (tijdelijke) bewoning van leegstaande panden. De subsidie voor het ombouwen van bedrijfspanden tot panden voor kamersgewijze bewoning blijft in stand.

1.10 Het treffen van energie- en waterbesparende maatregelen in bestaande huurwoningen wordt sterk bevorderd. Woningstichtingen dienen aangezet te worden tot daadwerkelijke actie op dit punt.

2 Ruimtelijke ordening

In het Europapark en aan het Reitdiep wordt al gebouwd, de discussies over wel of geen Westpoort, Meerstad, Berlagebrug, bouwplan Ter Borgh en nieuwe oostwand zijn afgerond. Felle debatten over nieuwe grote projecten lopen er op dit moment dus niet in Groningen.

► *Onze richting: dat schept eindelijk een kans om van het opknappen van de wijken een groot project te maken, en om meer aandacht te besteden aan groen en ruimte in en rond de stad.*

2.1 De Groningse bevolking heeft op 29 juni 2005 in meerderheid vóór het collegeplan voor de oostwand van de Grote Markt gestemd. Achter de markt komt een parkeergarage voor 500 auto's en het Groningen Forum, waarin onder andere plaats is voor de openbare bibliotheek en de historische collectie van het Groninger Museum. Wij betreuren de uitslag van het referendum waarin een meerderheid van de kiezers de plannen steunde, maar leggen ons er uiteraard bij neer. In het vervolg van de planontwikkeling zullen we het college houden aan de stedenbouwkundige uitgangspunten van het plan, en niet toestaan dat er nog hoger gebouwd wordt, of dat het

marktplaats nog kleiner wordt. Ook zullen we onverkort vasthouden aan de toezeggingen die het college in de referendumcampagne heeft gedaan:

- in de binnenstad als geheel vindt geen uitbreiding plaats van het aantal parkeerplaatsen.
- het gemeentelijk deel van de totale kosten zal niet meer bedragen dan 31,25 miljoen euro.
- in de parkeergarage komt ook een fietsenstalling.

2.2 De gemeente maakt veel kosten om het stadscentrum bereikbaar, aantrekkelijk en schoon te houden. Van die grote inspanningen en budgetten hebben de binnenstadsondernemers direct de voordelen. Dat moet een reden zijn om waar mogelijk een bijdrage te vragen van die ondernemers. De rechten voor het gebruik van de openbare ruimte voor terrassen in de binnenstad gaan omhoog. Voor de Grote Markt komt een apart - fors hoger - tarief. Met de binnenstads-ondernemers worden afspraken gemaakt over bijdragen in de gemeentelijke kosten voor het extra onderhoud van het centrum. Als stok achter de deur wordt het instrument van baatbelasting ingevoerd.

2.3 Wijkwinkelcentra zijn belangrijk voor de leefbaarheid van de stad. De gemeente verzet zich daarom zoveel mogelijk tegen de komst van supermarkten aan de rand van de stad en voert een actief beleid richting banken en postkantoren om wijkvestigingen open te houden.

2.4 Bij de aanleg van bedrijventerreinen is zuinig ruimtegebruik het uitgangspunt. De gemeente moet het idee verlaten dat ze aan alle mogelijke vestigingswensen van bedrijven moet voldoen. In regionaal verband moeten nadrukkelijk afspraken gemaakt worden die voorkomen dat gemeenten met elkaar gaan concurreren in het aanbieden van extra ruimte.

2.5 De gebruiksmogelijkheden van de openbare ruimte en openbare gebouwen voor mensen met een handicap worden verbeterd. De gemeente zorgt voor goede bestrating, obstakelvrije trottoirs, ingangen en toiletten bij openbare gebouwen die geschikt zijn voor gehandicapten. Samen met organisaties van gehandicapten en ouderen wordt eens per jaar een knelpunteninventarisatie gehouden, waarbij alle mogelijke problemen op een rijtje gezet worden - en vervolgens aangepakt. Er komen meer -door iedereen te gebruiken- openbare toiletten in de binnenstad.

2.6 De open ruimte tussen Haren en Groningen moet open blijven. In het westen van de stad (Reitdiep, de Held) is met de plannen die nu in uitvoering zijn de uiterste grens van de bebouwing bereikt (en eigenlijk al overschreden). De Koningslaagte, de open ruimte voorbij Noorderhoogebrug, blijft gevrijwaard van bouwactiviteiten.

2.7 Het opstellen van bestemmingsplannen is een taak van de overheid: hierbij dienen immers botsende maatschappelijke belangen tegen elkaar afgewogen te worden, en dat is geen taak voor commerciële bedrijven. Experimenten zoals bij het Van Starckenborghterrein, waar de particuliere ontwikkelaar het bestemmingsplan heeft ontwikkeld, verdienen geen navolging.

2.8 Het Stadspark wordt opgeknapt met als uitgangspunt dat de belangen van ecologie en recreatie met elkaar in evenwicht dienen te zijn. Er worden geen huizen of kantoren in het Stadspark gebouwd. De gepresenteerde plannen om de structuur van het park ingrijpend te wijzigen, worden niet uitgevoerd.

2.9 Bij het ontwerpen van nieuwbouwwijken hanteert de gemeente voortaan een speelruimtenorm. Van elke hectare wordt minimaal driehonderd vierkante meter bestemd voor buitenspeelruimte. Ook in de bestaande wijken komt meer ruimte voor buiten spelen.

2.10 Een aantal gebieden in de stad heeft de status van beschermd stadsgezicht. In de praktijk blijkt die bescherming echter weinig voor te stellen. De gemeente gaat daarom sloop- en bouwactiviteiten in deze gebieden aan strengere voorwaarden binden.

2.11 De overvloed aan schreeuwende reclame wordt teruggedrongen. Ontsierende hoge reclamemasten worden verboden.

3 Sociale Zaken en werk

Met de woorden ‘eigen verantwoordelijkheid’, hakt het kabinet Balkenende hard in de voorzieningen voor mensen zonder baan of met een laag inkomen. Alsof je voor je lol je baan verliest of gehandicapt raakt. Het Groningse gemeentebestuur heeft de afgelopen jaren veel te veel de lijn van Balkenende gevolgd. Dat moet héél anders.

► *Onze richting: ieder mens is waardevol. Ook als hij geen goed betaalde baan heeft. Het ‘sociaal beleid’ in Groningen kán en móet veel socialer.*

3.1 De afgelopen jaren is onder het mom van werkloosheidsbestrijding de druk op uitkeringsontvangers sterk opgevoerd. Uitkeringen van jongeren werden verlaagd, het werken met behoud van uitkering (bijvoorbeeld schoonhouden van de stad) werd ingevoerd en mogelijkheden voor extra inkomensondersteuning werden geweigerd om de uitkering niet te aantrekkelijk te maken. Volgens ons is dat de verkeerde weg. Werklozen en uitkeringsontvangers verdienen respect en een helpende hand. Werkloosheid is een gevolg van het ontbreken van banen – niet van een ‘verkeerde instelling’ van de werklozen.

Onze visie is de volgende:

- Het project *Extra werk aan de stad*, waarbij langdurig werklozen met behoud van uitkering aan het werk gezet worden in bijvoorbeeld het onderhoud van de stad, wordt beëindigd.
- Iedereen die zich aanmeldt voor de bijstand krijgt gegarandeerd voor een half jaar een baan op minimumloon. De gemeente zorgt voor een voldoende gevarieerd aanbod van banen bij de gemeente zelf (openbare ruimte, wijkcentra, jeugdthons, etc) of bij gesubsidieerde instellingen (kinderopvang, culturele instellingen, jongerenwerk, etc). Die baangarantie betekent ook een verplichte baanacceptatie. Uitgesloten van de acceptatieplicht zijn uitkerings-gerechtigden ouder dan 57,5 jaar, alleenstaande ouders en mensen die de zorg hebben voor een familielid of om medische redenen niet in staat zijn te werken.

- Voor jongeren tot en met 23 jaar garandeert de gemeente werk betaald volgens CAO-norm of een opleiding tot een minimale startkwalificatie. Deze garantie op werk betekent ook een plicht tot werken voor wie daartoe in staat is. Uitgesloten van de arbeidsplicht zijn jongeren die om medische of sociale redenen niet in staat zijn te werken. Samen met bedrijfsleven en onderwijsinstellingen worden afspraken gemaakt om deze werk- (en opleidings-) garantie daadwerkelijk waar te maken.
- De gemeente gaat zelf aan de slag met arbeidsbemiddeling en reïntegratie. Alle bureaucratie gaat hierbij overboord en maakt plaats voor *jobhunters* die kind aan huis zijn bij 'hun' bedrijven. Deze banenjagers gaan op zoek naar banen en leveren snel geschikt personeel. De *jobhunters* zijn ook verantwoordelijk voor de nazorg naar bedrijven en worden afgerekend op resultaat. De miljoenenverslindende reïntegratiebureaus worden buiten de deur gezet.
- De gemeente blijft ouderen van 57,5 jaar en ouder vrijstellen van reïntegratieverplichtingen.

3.2 De gemeente moet erkennen dat er een categorie mensen is, voor wie de huidige arbeidsmarkt te hoog gegrepen is. Deze werklozen moeten geholpen worden met inkomensondersteuning en gestimuleerd worden tot deelname aan maatschappelijke activiteiten om te voorkomen dat ze in een isolement raken.

3.3 Groningen moet samen met andere gemeenten een offensief starten tegen armoede en uitsluiting. Bij Kabinet en Tweede Kamer moet gepleit worden voor een verhoging van het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen, om te beginnen met 10 procent extra netto besteedbaar in de komende vier jaar.

3.4 De mogelijkheden om bijzondere bijstand te krijgen voor de vervanging van duurzame gebruiksgoederen (bijvoorbeeld koelkast of wasmachine) worden verruimd, zodat mensen die langdurig op het sociaal minimum zitten zich hiervoor niet langer in de schulden hoeven te steken. Schuldenproblematiek maakt ontsnappen aan de armoede immers nog moeilijker.

3.5 Onderzocht wordt hoe de Stadspas vervangen kan worden door een systeem waarbij twee aspecten voorop staan: het geld van de minima moet ten goede komen aan de minima en het moet een zo weinig mogelijk bureaucratisch systeem zijn, zodat de uitvoeringskosten omlaag kunnen, waardoor er meer geld beschikbaar is en er een groot beroep op de regeling gedaan kan worden.

3.6 De gemeente zorgt voor laagdrempelige voorziening die mensen met een laag inkomen helpen bij het invullen van formulieren voor allerlei voorzieningen en regelingen – waar nodig ook met huisbezoeken.

3.7 De gemeentelijke sociale dienst moet zeer terughoudend zijn met het uitdelen van strafkorting op de bijstandsuitkeringen. Niet automatisch straffen, maar goed rekening houden met de omstandigheden en mogelijkheden van de individuele uitkeringsontvangers.

3.8 De collectieve ziektekostenverzekering voor uitkeringsgerechtigden blijft in stand en wordt uitgebreid: het voorzieningenpakket wordt groter en bekeken wordt hoe meer mensen er gebruik van kunnen maken.

3.9 De regeling voor koopkrachtreparatie voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten blijft in stand.

3.10 De maandelijkse inkomstenverklaring voor bijstandsontvangers wordt ingeruild voor een systeem waarbij alleen veranderingen gemeld moeten worden. In andere gemeenten blijkt dat uitstekend te werken.

3.11 De gemeente gaat weer subsidie geven aan vakantieprojecten voor kinderen van minima, zodat ook zij er minstens één keer per jaar op uit kunnen.

3.12 De capaciteit van Geldzorg wordt uitgebreid, en de mogelijkheden om mensen met schuldproblemen te helpen worden verruimd, zodat particuliere schuldbemiddelingsbureaus niet langer nodig zijn.

3.13 Schuldhulpverlening wordt momenteel voor een belangrijk deel betaald uit het budget voor de bijzondere bijstand. Daaraan moet een einde komen, zodat ook de bezuinigingen op de bijzondere bijstand weer ongedaan gemaakt kunnen worden. Uit het budget voor de bijzondere bijstand moeten geen andere zaken betaald worden.

3.14 De uitvoerder van de sociale werkvoorziening, DSW Stadspark, moet een gemeentelijke dienst blijven, om te voorkomen dat het sociale karakter ondergeschiedt wordt aan het bedrijfsmatige. Doorstroming van WSW'ers naar een reguliere baan is op zich een goede zaak, maar moet wel uiterst zorgvuldig gebeuren. Afstoting van productieafdelingen van DSW-Stadspark moet als het enigszins kan voorkomen worden. De gemeente moet zich verzetten tegen de kabinetsplannen met de sociale werkvoorziening, die de sociale doelstelling ondergeschiedt maken aan de bezuinigingstaakstelling.

4 Wie heeft wat te vertellen?

Het wordt hoog tijd dat de gemeente meer vertrouwen geeft aan haar inwoners.

► *Onze richting: wij pleiten voor **stadjersmacht** (de zeggenschap van de mensen over allerlei zaken in hun eigen woonomgeving) en **stadjersschap** (de betrokkenheid van mensen bij elkaar en bij hun buurt.) Van de gemeente verlangen we dat ze hiervoor de voorwaarden schept.*

4.1 Een centraal thema in het collegeprogram voor de periode 2006 – 2010 moet worden: het bevorderen van stadjersmacht en stadjersschap.

College en raad moeten er in 2010 op aangesproken kunnen worden wat ze daarvan terecht gebracht hebben. Ook moet een van de wethouders stadjerszaken in zijn portefeuille krijgen en daarmee verantwoordelijk worden voor het bevorderen van stadjersschap en stadjersmacht.

4.2 Per stadsdeel moet een buurtregisseur komen, die buiten de reguliere gemeentelijke organisatie staat en tot taak krijgt de buurten er in allerlei opzichten op vooruit te helpen, onder andere door de werkzaamheden van alle instanties die in en voor de wijk actief zijn, op elkaar af te stemmen.

4.3 Er wordt geld vrijgemaakt voor een stevig budget waaruit allerlei groepen wijk- buurt- of straatbewoners subsidie kunnen krijgen voor het organiseren van (culturele, sportieve of gezelligheids-) evenementen waar ze hun buurtbewoners bij betrekken.

4.4 Per wijk wordt bekeken wat nodig is om de wijkorganisatie te versterken, en vervolgens wordt hierin waar mogelijk voorzien.

4.5 De gemeente moet in de contacten met de Groningse bevolking optimaal benaderbaar zijn, haar afspraken nakomen, niet met dubbele agenda's werken en inspraak serieus nemen.

4.6 In de raadsvergaderingen wordt een 'vragenuurtje' voor de burgers ingevoerd.

4.7 In Groningen wordt een burgerinitiatief mogelijk, zodat burgers onderwerpen die de raad volgens hen niet heeft opgepakt, onder bepaalde voorwaarden alsnog op de raadsagenda kunnen plaatsen.

5 Allemaal samen

De spanningen tussen bevolkingsgroepen dreigen op te lopen, discriminatie is er in allerlei vormen en het rijksbeleid tegenover asielzoekers is menonwaardig.

► *Onze richting: met z'n allen tegen discriminatie en uitsluiting en vóór een samenleving waarin alle mensen meetellen'.*

5.1 Zolang het menonwaardige beleid rond asielzoekers niet verandert, blijft de gemeente aandringen op een generaal pardon voor iedereen die onder de oude Vluchtelingenwet valt, terwijl de financiële steun voor noodopvang van uitgeprocedeerde en om andere reden op straat gezette asielzoekers wordt uitgebreid. Ook maakt ze optimaal gebruik van de mogelijkheden om informatie aan te dragen die uitzetting van deze asielzoekers kan voorkomen.

5.2 Zolang het nodig is blijft de gemeente de actiegroep 'Van Harte Pardon' ondersteunen.

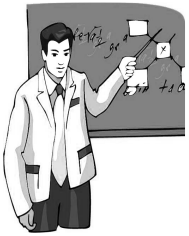
5.3 Het ontstaan van 'zwarte' en 'witte' scholen en wijken wordt uit alle macht tégen gegaan.

5.4 Groningen moet zich snel aansluiten bij het provinciaal anti-discriminatiebureau.

5.5 In uitgaansgelegenheden worden allochtone jongeren zonder reden regelmatig geweerd. We willen deze vorm van discriminatie tegengaan, onder meer door het verlenen en intrekken van vergunningen.

5.6 ‘Allemaal samen’ betekent ook dat er aandacht moet zijn voor initiatieven om studenten meer te betrekken bij de wijk waar ze wonen.

5.8 De gemeente neemt met alle kracht afstand van gedachtegoed dat erop gericht is, ongelijkheid voor de wet te scheppen. Zij dient iedere mogelijkheid aan te grijpen, om racisme, fascisme, seksisme, en andere vormen van discriminatie en ongelijke behandeling te bestrijden. Groningen dient zijn verantwoordelijkheid als lagere overheid richting landsbestuur te nemen en iedere aantasting van democratische rechten die in Nederland plaatsvindt scherp te veroordelen. De gemeente moet het recht én de praktische mogelijkheid om je mening te kunnen uiten garanderen. Dat betekent onder andere uitbreiding van de openbare plakplaatsen in Groningen.

6 Onderwijs

Onderwijs is de sleutel tot de samenleving van de toekomst. Bezuinigingen en onderwijsvernieuwing zorgen echter voor onrust en staan een optimale ontwikkeling van de scholieren regelmatig in de weg.

► *Onze richting: de gemeente zet zich in voor schone, veilige en goed onderhouden schoolgebouwen, kiest voor kleinschaligheid en bevordert de ouderparticipatie.*

6.1 De schaalvergroting in het onderwijs is geen goede zaak, zeker niet als deze leidt tot het ontstaan van massale en onpersoonlijke ‘leerfabrieken’. De omvang van scholen moet overzichtelijk blijven zodat leerlingen en schoolpersoneel elkaar tenminste kennen.

6.2 De gemeente dringt sponsoring van scholen door bedrijven terug en beperkt de ‘vrijwillige’ ouderbijdrage tot een minimum.

6.3 Peuterspeelzalen zijn een belangrijke basisvoorziening, waardevol voor de ontwikkeling van het kind. Ze moeten ook als zodanig behandeld worden. Dat wil zeggen dat ze moeten werken zonder wachtlijsten en ouderbijdragen, en met voldoende goed gekwalificeerd en betaald personeel. De gemeente moet ernaar streven dat er twee leidsters per groep komen. Samenwerking tussen peuterspeelzalen en basisscholen moet gestimuleerd worden.

6.4 De voor- en naschoolse opvang moet goed geregeld worden. De verantwoordelijkheid ervoor moet echter niet bij de scholen gelegd worden.

6.5 Opvoedingsondersteuning krijgt een prominente plaats in het gemeentelijk jeugdbeleid. In alle wijken komen Ouder-Kindcentra van waaruit laagdrempelig hulp bij opvoedingsvraagstukken wordt geboden.

6.6 Het aantal uren gymnastiek op de basisschool wordt uitgebreid. De gymlessen moeten volledig gegeven worden door vakdocenten.

6.7 Bij het leerlingenvervoer wordt het begeleid openbaar vervoer afgeschaft. Als er een indicatie is voor het leerlingenvervoer, worden de ouders niet langer gedwongen mee te gaan met de stadsbus. De veiligheid wordt verbeterd, door te verbieden dat er meer kinderen in de busjes gaan dan er zitplaatsen zijn.

6.8 De gemeente gaat werk maken van het bestrijden van analfabetisme – zowel onder allochtonen als onder autochtonen.

6.9 De gemeente stelt voldoende middelen beschikbaar voor goed NT2-onderwijs, zodat mensen die de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn, hun 'startkwalificatie Nederlands' kunnen behalen en nog beter kunnen deelnemen aan de samenleving.

7 Zorg

Zorg wordt een steeds belangrijkere gemeentelijk werkterrein. De aandacht voor lokaal gezondheidsbeleid groeit, en na de gehandicaptenvoorzieningen (Wvg) gaan binnenkort met de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) nog meer taken en verantwoordelijkheden naar de gemeenten.

► *Onze richting: meer gemeentelijke inzet. Bijvoorbeeld voor het voorkomen van allerlei vormen van ongezond gedrag. Heel zorgvuldige uitvoering van de Wmo.*

7.1 De Wmo biedt nieuwe kansen, maar ook bedreigingen. Groningen moet de wet goed en ruimhartig uitvoeren, om te voorkomen dat verworven rechten worden afgebroken. De gemeente moet samen met alle betrokkenen snel met een visie komen over uitvoering van de Wmo, met als uitgangspunt wijkgericht maatwerk en een sluitend netwerk rond alle zorg thuis. De invoering van de Wmo mag niet leiden tot aantasting van het voorzieningenniveau van de Wvg (Wet voorzieningen gehandicapten) die opgenomen wordt in de Wmo.

In de Wmo-verordening moet een aantal zaken vastgelegd worden:

- een inkomensafhankelijk maximum voor de eigen bijdragen aan de Wmo.
- de medezeggenschap van patiënten-, gehandicapten- en ouderenorganisaties
- het recht op de keuze tussen zorg in natura en een persoonsgebonden budget (PGB)

7.2 Met ingang van 2004 heeft de gemeente fors gesneden in het pakket van de gehandicaptenvoorzieningen, terwijl uit het budget dat hiervoor beschikbaar was, ook andere zaken betaald werden. De bezuinigingen worden teruggedraaid en het geld dat de gemeente krijgt voor uitvoering van de Wet Voorzieningen Gehandicapten wordt volledig besteed aan voorzieningen voor individuele gehandicapten.

7.3 Gehandicapten die in aanmerking komen voor een WVG-vervoersvoorziening krijgen het recht te kiezen tussen deelname aan het collectief vervoer en een uitkering in geld. Voor

gehandicapten met een inkomen tot anderhalf keer het minimum bedraagt die uitkering tenminste 1400 euro.

7.4 Dakloosheid is een schande voor de samenleving. De gemeente moet zich tot het uiterste inspannen om dak- en thuislozen weer een volwaardige plaats in de maatschappij te bieden. Het geeft echter geen pas om de voorzieningen 'sober' te houden 'omdat we ons richten op integratie'. Er moet dus geld komen om de capaciteit van de nachtopvang uit te breiden, de dag- en nachtopvang op elkaar te laten aansluiten en de dagopvang het hele jaar door in het weekend open te laten zijn. (Nu is dat alleen in de winter.)

7.5 De gemeente neemt het voortouw in het opzetten van een Steunpunt Mantelzorg, dat erg laagdrempelig informatie en ondersteuning biedt aan mantelzorgers (mensen die de -langdurige -zorg voor een familielid of kennis op zich genomen hebben) en dat een functie heeft in het signaleren van problemen waarmee mantelzorgers te maken krijgen.

7.6 De periodieke schoolartsonderzoeken worden in ere hersteld en uitgebreid: ook de sociale en geestelijke ontwikkeling van de kinderen wordt onderzocht. Aparte nummering?

7.7 Aandacht voor gezond leven (beweging, eten) krijgt een belangrijke plaats in het onderwijs. Ook de ouders worden hierbij betrokken.

7.8 De gemeente gaat in alle wijken van de stad laagdrempelige gezondheids cursussen opzetten: bijeenkomsten die bestaan uit voorlichting over gezonder leven en uit een 'praktijkdeel' waarin kennis wordt gemaakt met populaire sporten.

7.9 Overmatig alcoholgebruik zorgt voor veel problemen. De gemeente moet tegengas geven door met intensieve en slimme voorlichting, heldere afspraken met de horeca, bijvoorbeeld om de piekuren af te schaffen, en scherpere controle.

7.10 In afwachting van duidelijkheid over de mogelijke gevaren van lage doses UMTS-straling weigert de gemeente medewerking aan de plaatsing van nieuwe UMTS-masten op en vlakbij woongebouwen.

7.11 De gemeente blijft zich inzetten voor legalisering van de aanvoer van softdrugs naar de koffieshops. Tegelijkertijd voert ze een actief ontmoedigingsbeleid voor het gebruik van softdrugs (onder andere met voorlichting op scholen) en handhaaft ze strenge overlasteren voor koffieshops.

8 Welzijn

De discussies rond de sluiting van buurthuizen gaf precies aan waar de afgelopen jaren de schoen wrong: het college was totaal niet betrokken bij de welzijnsvoorzieningen. Beleid werd gemaakt met de rekenmachine, zonder zicht op de dagelijkse praktijk.

► *Onze richting: welzijn mag wat kosten, buurthuizen zijn belangrijk en de gemeente moet uit het faillissement van welzijninstelling WING de les trekken dat gedetailleerde bemoeienis bij een verzelfstandigde instelling niet past. Meer ruimte voor de professional en de middelen om aan de slag te gaan.*

8.1 De gemeente moet zorgen voor voldoende voorzieningen om ruimte te geven aan en bruisend verenigingsleven. Dat betekent dat er meer geld moet komen voor accommodaties in de wijken. In ruil daarvoor mag de gemeente ook het nodige terug verlangen van de besturen en beheerders; er is een grotere betrokkenheid gewenst en meer toezicht nodig.

8.2 Per stadsdeel wordt een buurtregisseur aangesteld, die zorgt dat de verschillende vormen van welzijnswerk op elkaar en op de andere buurtactiviteiten wordt afgestemd. Zie ook paragraaf 4.2.

8.3 Overhevelen van de financiering van opbouwwerkers naar de woningcorporaties is ongewenst. Opbouwwerk mag niet verworden tot een smeermiddel om herstructureringsplannen uitgevoerd te krijgen.

8.4 Het aantal jongerencentra wordt uitgebreid.

8.5 Ouderenwerkers zijn nodig in elke wijk.

8.6 Zonder vrijwilligers in de sport, de cultuur en het welzijnswerk staat de maatschappij stil. Dat moet reden zijn om een heel goed gemeentelijk vrijwilligersbeleid op te zetten, waarin met veel creativiteit oplossingen geboden worden voor problemen waar vrijwilligers en maatschappelijke organisaties tegenaan lopen.

9 Cultuur

Kunst en cultuur zijn als het zout in de pap: onmisbaar. En dan hebben we het zowel over de vernieuwende kunst die mensen uitdaagt en verwondert, als het amusement waar mensen voor in de rij staan.

► *Onze richting: de gemeente schept de voorwaarden die nodig zijn voor een gevarieerd en bereikbaar aanbod van kunst en cultuur in Groningen.*

9.1 Cultuurdeelname door jong en oud verdient een stimulans. Jong geleerd is oud gedaan. Daarom moeten alle Groningse leerlingen van basisscholen en het voortgezet onderwijs minimaal twee keer per jaar de kans krijgen om gratis een film, of theater- of muziekvoorstelling te bezoeken. De belangstelling voor theater kan gestimuleerd worden door meer podiumkunsten in wijkcentra op te voeren. Ook de actieve cultuurbeleving wordt gestimuleerd, door mensen er via goedkope workshops en korte cursussen kennis mee te laten maken.

9.2 De wijkfilialen van de openbare bibliotheek vervullen een belangrijke functie in de stad. De plannen om te bouwen tot ‘familie-bibliotheken’ in een kleinere ruimte en met een veel kleiner boekenaanbod moeten van tafel. Het filiaal in het Noorderbad moet open blijven. Bekeken wordt hoe de betekenis van de filialen voor de wijk vergroot kan worden, door er meer culturele activiteiten in te programmeren.

9.3 Groningen kent veel beeldend kunstenaars. Toch maakt slechts een klein deel van de Groningse bevolking kennis met hun werk. Daarom zeggen wij: Breng de kunst naar de mensen toe. Dat kan door samen met kunstenaars jaarlijkse een StraatKunstdag te organiseren en door alle wijkcentra als permanente expositieruimte te gebruiken. Verder dient de gemeente te voorzien in meer betaalbare atelierruimte.

9.4 Om museumbezoek te stimuleren moeten de Groningse musea op minimaal één vaste dag in de maand gratis toegankelijk zijn. Voor jongeren tot achttien jaar zijn ze altijd gratis toegankelijk.

9.5 Voorkomen wordt dat gesubsidieerde voorstellingen in schouwburg of Oosterpoort opgevoerd worden voor een gedeeltelijk lege zaal, door de laatste kaartjes erg goedkoop aan te bieden of via scholen te verdelen.

9.6: De laagdrempelige literaire festivals Poëziemarathon en Dichters in de Prinsentuin krijgen structurele subsidie, terwijl de functie van stadsdichter blijft bestaan.

10 Sport

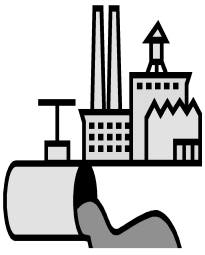
Bewegen is gezond en draagt bij aan het voorkomen van overgewicht; op de sportclub leren jongeren sociale vaardigheden en op en langs het sportveld komen mensen met de meest uiteenlopende achtergronden met elkaar in contact. Iedereen weet het, maar toch wordt het grote belang van sport nog onvoldoende vertaald in stimulerende maatregelen.

► *Onze richting: sportdeelname moet op allerlei manieren bevorderd worden. Daarom moeten alle wijken van de stad over goede sportvoorzieningen beschikken.*

10.1 Sporten moet zoveel mogelijk in de eigen wijk kunnen. In elke wijk moeten daarom goede sportvoorzieningen aanwezig zijn. Snel moet bekeken worden waar dit nu niet het geval is, en vervolgens moeten er voorstellen komen om hierin wél te gaan voorzien. De gemeente gaat actief op zoek naar plekken die als trapveldje of voetbalkooi ingericht kunnen worden.

10.2 Met tariefsverhogingen voor sportdeelname wordt uiterst terughoudend omgesprongen, om uitval vanwege financiële redenen te voorkomen. Tarieven voor de jeugd mogen hooguit met de inflatie verhoogd worden.

10.3 Er komen voorstellen om het ‘meer bewegen voor ouderen’ te stimuleren.

11 Milieu, natuur en dieren

De afgelopen jaren heeft de gemeente regelmatig overhoop gelegen met de milieu- en natuurorganisaties in de stad, die uiteindelijk het regelmatige overleg met de gemeente in het Groenplatform opgezegd hebben.

► *Onze richting: de gemeente moet in de praktijk het vertrouwen terugwinnen door te laten zien dat de bescherming van het groen in de stad haar écht ter harte gaat.*

11.1 In het gemeentelijk groenbeheer moet een grotere plaats ingeruimd worden voor ecologisch beheer. Op veel plaatsen zijn daarvoor de omstandigheden aanwezig.

11.2 De gemeente spant zich in om het regelmatige overleg met lokale natuur- en milieuorganisaties (het Groenplatform) weer te herstellen.

11.3 Duurzaam bouwen wordt verplicht gesteld bij nieuwbouw van woningen en bedrijfspanden. Daarbij moet een maximale inspanning geleverd worden om het energiegebruik en de verspilling van materialen terug te dringen.

11.4 In alle nieuwe wijken komen gescheiden afvoersystemen voor regenwater en afvalwater.

11.5 Het ‘restgroen’ (stukjes stad die nooit bestemd zijn als groengebied, maar inmiddels wel die functie gekregen hebben) wordt in kaart gebracht. Vervolgens wordt bekeken welke gebieden inmiddels zo waardevol geworden zijn, dat ze bescherming als groengebied verdienen.

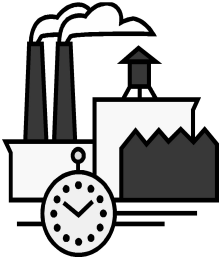
11.6 De ecologische waarde van het Noorderplantsoen wordt beter beschermd. Er wordt strenger opgetreden tegen activiteiten (mountainbiken bijvoorbeeld) die het park schade berokkenen en aan culturele activiteiten worden heldere voorwaarden gesteld.

11.7 De gemeente plaatst in de zomer en het najaar bladkorven in de wijken waar geen aparte gft-container gebruikt worden, zodat mensen daar hun tuinafval in kwijt kunnen.

11.8 De gemeente Groningen schakelt voor de openbare verlichting en stroomvoorziening voor gemeentelijke diensten volledig over op groene stroom.

11.9 De gemeente gaat aan de slag met het uitwerken van een dierenwelzijnsbeleid. Onderdeel daarvan is onder andere dat de gemeente enkele duiventillen plaatst waarin de populatie met nepeieren onder controle gehouden wordt – om de overlast blijvend te bestrijden.

11.10 Circussen die Groningen aandoen, moeten voortaan shows geven zonder ‘wilde’ dieren.

12 Economie

Werkloosheid is een enorm probleem, zeker in Groningen, maar wel een probleem waarop de gemeente niet zo bar veel invloed heeft. In Groningen bepalen we immers niet de internationale conjunctuur.

► *Onze richting: de gemeente geeft ondernemers de ruimte om te kunnen ondernemen, zorgt voor een goede infrastructuur en zet sterk in op het behouden van de gesubsidieerde banen.*

12.1 De gemeente moet uiterst terughoudend zijn met het aangaan van pps-constructies (publiek private samenwerking) waarin ze op voet van gelijkwaardigheid samenwerkt met particuliere ondernemingen bij het realiseren van projecten. Pps betekent dat de invloed toeneemt die de bedrijven hebben op de besluitvorming, en dat de invloed van de gekozen volksvertegenwoordigers afneemt.

12.2 De gemeente zorgt voor aantrekkelijke routes vanaf de parkeergarages rond de binnenstad naar het stadshart, zodat die routes aantrekkelijk worden als vestigingsplaats voor winkels.

12.3 Er komt een plan van aanpak om de een groter deel van de Ikeabezoekers tot een bezoek aan de binnenstad te verleiden. Deel daarvan is inrichting van een aantrekkelijke wandelroute langs de Oosterhaven.

12.4 In nogal wat wijken ontstaan problemen doordat eigenaren van winkelcentra niet bereid zijn te investeren in een opknappbeurt, terwijl gemeente en omwonenden dat wel erg wenselijk vinden. Bij het verlenen van nieuwe vergunningen voor wijkwinkelcentra maakt de gemeente daarom met de eigenaar afspraken die garanties geven over noodonderhoud en tijdige vernieuwing.

12.5 Samen met ondernemers en onderwijsinstellingen wordt een opleidingsverbond gesloten zodat er in het bedrijfsleven voldoende geschikte stage-plaatsen gerealiseerd worden voor scholieren en jongeren zonder startkwalificatie.

12.6 Met bedrijven die zich in Groningen vestigen met inzet van de gemeente, worden afspraken gemaakt om nieuwe banen bij voorkeur te bezetten met Groningse werkzoekenden.

12.7 De gemeente neemt waar mogelijk mensen die nu in een gesubsidieerde baan voor haar werken in dienst.

13 Verkeer en vervoer

Magneetzweefbaan, tramlijn naar Meerstad, kabelbaan vanaf de Euroborg: laten we alsjeblieft stoppen met dagdromen en aan de slag gaan met zaken die wél realistisch en betaalbaar zijn. Eén Betuwelijn is er één te veel.

► *Onze richting: het openbaar vervoer in en naar de stad verdient alle steun, de transferia moeten er eindelijk komen en knelpunten moeten snel aangepakt worden.*

13.1 Het gemeentebestuur moet de illusie van een magneetzweefbaan tussen de Randstad en Groningen eindelijk laten varen. De energie en de financiën die nu gestoken worden in de zweeftreinlobby kunnen veel beter ingezet worden voor verbetering van het bestaande spoor tussen Groningen en het westen van het land.

13.2 Voor het op peil houden van de bereikbaarheid van de stad moet terugdringing van onnodig autoverkeer op de eerste plaats komen. De armslag van het vervoerscoördinatiecentrum moet daarvoor verruimd worden en de ontbrekende transferia moeten snel aangelegd worden.

13.3 Als het Rijk onvoldoende geld geeft om het openbaar vervoer in de stad op peil te houden, moet er gemeentelijk geld worden ingezet. Alle stadswijken moeten voorzien zijn van een goede frequente busdienstregeling.

13.4 De Diepenring moet minder als doorgaande weg gebruikt worden, en meer de functie krijgen van verdeelring naar de parkeergarages en de aangrenzende wijken. Dat is mogelijk door op enkele plaatsen zogenaamde knippen aan te leggen. Het gedeelte voor de auto kan dan teruggebracht worden naar één rijstrook. De stoepen kunnen dan waar nodig verbreed worden en er kunnen vrijliggende fietspaden aangelegd worden.

13.5 De gemeente gaat experimenteren met het aanbieden van gratis openbaar vervoer op bepaalde tijden aan bepaalde groepen. Slagen de experimenten, dan volgt stapsgewijze uitbreiding.

13.6 Het citybusjessysteem wordt uitgebreid. Onderzocht wordt of er een mogelijkheid is om het aantal grote bussen door het centrum te verminderen, en toch de binnenstad goed bereikbaar te houden met het openbaar vervoer vanuit alle wijken.

13.7 De Zuid-tangent (een verbinding tussen de A7 en de A28, tussen Groningen en Haren) komt er niet. De verkeertechnische voordelen wegen niet op tegen de maatschappelijke en landschappelijke kosten.

13.8 De Oosterhamriktracé-busbaan wordt niet opengesteld voor gewoon autoverkeer.

13.9 Betaald parkeren wordt alleen ingevoerd als de bewoners van een wijk of een deel van een wijk er in meerderheid vóór zijn. Bij verdichting van de bebouwing in de wijken moet het parkeren op eigen terrein opgelost worden. In wijken waar het aantal parkeerplaatsen te klein is voor de bewoners, onderzoekt de gemeente of er meer parkeerplaatsen aan te leggen zijn.

13.10 Alle fietsonvriendelijke verkeersdrempels worden vervangen door fietsvriendelijke drempels.

13.11 Er komen fors meer fietsenrekken: zowel op drukke plaatsen als in de wijken bij concentraties van studentenhuizen.

14 Veiligheid

Bangmakerij en grote woorden zijn momenteel in op het terrein van de veiligheid. Simpele oplossingen worden met stelligheid gepresenteerd voor heel ingewikkelde problemen.

► *Onze richting: overlast en criminaliteit hebben alles te maken met de problemen en ontwikkelingen in de samenleving. Je bestrijdt ze het beste met preventie. Maar als het daarvoor te laat is, moeten we de problemen vooral niet op z'n beloop laten, maar aanpakken.*

14.1 De gemeente neemt het initiatief om burgers meer te betrekken bij veiligheid in de wijk. Een reeks openbare debatten om ideeën op te doen, meningen te ventileren en beleid te verduidelijken moet daar handen en voeten aan geven. Uiteindelijk moet er bij iedereen meer inzicht komen in de stedelijke veiligheidsproblematiek.

14.2 In een campagne over openbare orde moet de gemeente duidelijk maken waar de overheid op dit vlak wel en niet voor kan zorgen. Mensen moeten aangemoedigd worden om aangifte te doen van criminaliteit, omdat de aangiftes van invloed zijn op de vraag waar de politie wordt ingezet.

14.3 Buurt- en wijkagenten vervullen een belangrijke taak. Hun werk moet niet in de knel gebracht worden door ze regelmatig in te zetten voor andere politietaken.

14.4 Groningen maakt aan de landelijke politiek duidelijk dat de omvorming van de politiekorpsen tot één landelijke dienst ongewenst is. Veiligheids-beleid moet dicht bij huis gemaakt worden.

14.5 De harde aanpak van veelplegers wordt voortgezet.

14.6 Opsporing en bestrijding van activiteiten van loverboys en allerlei vormen van vrouwenhandel en gedwongen prostitutie krijgen grote prioriteit van de politie.

14.7 De gemeente moet erg terughoudend zijn met zaken als het uitvaardigen van noodverordeningen en het uitbreiden van het aantal camera's in de openbare ruimte. Het middel van preventief fouilleren wordt niet ingezet.

14.8 De problematiek van 'huiselijk geweld' wordt voortvarend aangepakt. Daarbij zijn voldoende, kwalitatief goede, opvangplekken onontbeerlijk. Gemeenten moeten hierbij samenwerken en preventief beleid ontwikkelen.

14.9 Voor een aanzienlijk deel van ex-gedetineerden is resocialisatie problematisch. Zonder woonruimte, werk en inkomen en met een sociaal netwerk dat voornamelijk uit mensen met een criminele achtergrond bestaat, is dit niet zo verwonderlijk. De gemeente gaat daarom stichtingen subsidiëren die ex-gedetineerden begeleiden bij hun terugkeer in de maatschappij.

14.10 De gemeente gaat samen met de woningstichtingen een plan van aanpak opstellen om de bestaande huurwoningen te voorzien van veiligheidsbevorderende voorzieningen zoals dievenklauwen en inbraakwerende sloten. Voor nieuwe woningen zijn deze voorzieningen uiteraard verplicht.

15 Over de grens

Wat in Brussel besloten wordt, raakt ons ook. Internationale verdragen dwingen gemeenten meer en meer de publieke sector over te leveren aan de commercie. Daartegen past een krachtig NEE.

► *Onze richting: Groningen maakt zich –zoveel mogelijk samen met andere gemeenten—sterk voor Nederlands verzet tegen de verdere uitverkoop van maatschappelijke voorzieningen, en doet naar vermogen aan ontwikkelingssamenwerking.*

15.1 De gemeente Groningen spreekt zich duidelijk uit tegen de (Europese) Dienstenrichtlijn en de (wereldwijde) GATS-akkoorden, die de beleidsruimte van lokale overheden inperken.

15.2 De gemeente gaat de stedenbanden saneren. Alleen stedenbanden die nuttig zijn vanuit het oogpunt van ontwikkelingssamenwerking en mondiale bewustwording blijven over.

15.3 Er komt een budget waaruit subsidie gegeven kan worden voor projecten op het vlak van ontwikkelingssamenwerking en mondiale bewustwording.

16 Geld en organisatie

Je kunt als gemeente van alles willen, maar je moet het ook kunnen betalen. En dat valt niet mee, met de ploeg van Balkenende aan het landelijke stuur.

► *Onze richting: Er moeten wel andere, meer sociale keuzes gemaakt worden en we kunnen wel met wat minder reserves toe.*

16.1 Steeds duidelijker blijkt dat de uitholling van de publieke sector die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden vooral tot problemen leidt. Er vindt daarom geen verdere verzelfstandiging, plaatsing op afstand of privatisering plaats van gemeentelijke diensten of taken. De SP wil er alles aan doen om het de huidige rechtse regering zo moeilijk mogelijk te maken en sluit daarom vormen van 'bestuurlijke ongehoorzaamheid' niet volledig uit.

16.2 Groningen maakt zich op allerlei manieren sterk voor verhoging van de uitkering uit het gemeentefonds. De gemeenten krijgen te weinig geld van het Rijk voor de uitvoering van hun taken.

16.3 De egalisereserves van de gemeente hoeven niet groter te zijn dan twee procent van de begrotingsomvang. Veel meer in reserve houden gaat ten koste van de ruimte voor extra investeringen, en is niet nodig voor de risico's die de gemeente loopt.

16.4 Opstappende of weggestuurde topambtenaren moeten het stellen zonder 'gouden handdruk'. In voorkomende gevallen moet de gemeente eerder dan in het verleden de ambtenarenrechter laten beslissen. Dat is zuiverder dan het maken van minnelijke afspraken.

16.5 De topinkomens in de (semi)-publieke sector rijzen de pan uit. Ook Groningen heeft dienstdirecteuren gehad die fors boven het maximum van de ambtenaren-CAO betaald kregen. Dat mag niet weer gebeuren. De gemeente moet verder terughoudend zijn met het verstrekken van buitengewone beloningen (bonussen). Gratificaties die niet als vervangingstoelage gelden, zijn nooit groter dan 4000 euro.

16.6 Inhuren van externen voor de uitvoering van gemeentelijke taken wordt zoveel mogelijk beperkt. Er moet optimaal gebruik gemaakt worden van de eigen kwaliteiten en waar nodig geïnvesteerd in opleiding en kwaliteitsvergroting.

16.7 De gemeente schakelt zo snel als mogelijk is over op het gebruik van open source-software. Dat scheelt 1,3 miljoen euro aan Microsoftlicenties.

16.8 De gemeente gaat onderzoeken of het mogelijk is om reclamebelasting te heffen.

16.9 Voor ex-wethouders die wachtgeld ontvangen wordt een sollicitatieplicht ingevoerd.

16.10 In tijden van bezuinigingen moeten ook de raadsleden hun steentje bijdragen. Hun vergoeding gaat omlaag naar 80 procent van het huidige bedrag. (Groningen betaalt nu het wettelijk toegestane maximum. Verlaging naar 80 procent daarvan is toegestaan.)

Onze kandidaten

- 1 Rosita van Gijlswijk
- 2 Peter Verschuren
- 3 Jannie Visscher
- 4 Jasper Schaaf
- 5 Eelco Eikenaar
- 6 Ria Rademaker
- 7 Michel Marion
- 8 Tanja Kirienko
- 9 Lars Hendrikman
- 10 Manja Smits
- 11 Marco in 't Veldt
- 12 Henk van der Molen
- 13 Anneke Heeroma
- 14 Agnes Schlebusch
- 15 Theo Bakker
- 16 Pieter Wijma
- 17 Karel ten Haaf
- 18 Anneke Postma
- 19 Roel van Dijk
- 20 Winand Haak
- 21 Jannie de Vries
- 22 Sjoerd Stienstra
- 23 Herman Damveld
- 24 Cor de Ruitter
- 25 Irene Bulk
- 26 Riet Fekken
- 27 Woud Stulemeijer
- 28 Niels Jongerius
- 29 Evalien Verschuren
- 30 Tineke Waslander